

580 m²-en 21 régészeti objektumot tártunk fel. Az objektumok őskori DVK, lengyeli, Baden, Árpád-kori leletegyütteseket tartalmaztak. A feltárt régészeti objektumok: hulladékgödrök, cölöplyukak, agyagkitermelő gödrök, kenyérsütő kemence és hozzá tartozó hamusgödör, gödörkomplexumok voltak.

A *Halastói-dűlőn* (KÖH 66874) a megelőző feltárással kutatott 5754 m²-en 631 számozott régészeti jelenség közül 298 objektumot tártunk fel. Ezek típusai hulladékgödrök, agyagkitermelő gödrök, felszíni épülethez tartozó cölöplyukak, kemencék, kút, zsugorított csontvázak cölöpszerkezetes sírok, gabonátároló vermek. A mostanáig feltárt objektumok kora DVK, lengyeli, bronzkor, Somogyvár-Vinkovci, halomsíros és urnamezős kultúra, Árpád-kor.

Vadalmás II. (KÖH 66884) lelőhelyen a próbafeltárással kutatott 397 m²-en, 11 régészeti objektum került elő, melyek őskori, bronzkori mészbetétes, Árpád-kori leletegyütteseket tartalmaztak. A feltárt régészeti objektumok: hulladékgödrök, cölöplyukak, egy Árpád-kori veremház, kút.

Munkatársak: Présel F. Tamás, Rácz Viktória, Szabó Domán.

GUTAY MÓNICA

305. Martonyi, pálos kolostor- és templomrom (KÖH 16044)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kő

Az Aggteleki Nemzeti Park munkatársainak értesítése szerint 2010. október második felében ismeretlen személy(ek) illegális kincskeresést folytattak a Martonyi falu határában álló egykori, Háromhegy nevű pálos kolostor romjainál. Ennek során beleástak a régészetileg védett lelőhelybe. Az eset kapcsán rendőrségi feljelentés történt, s egyúttal szükségessé vált a rabló kutatás régészeti hitelesítése.

A – nagy valószínűséggel fémdetektorral felszerelt – kincskeresők a templom szentélyének DNy-i sarkában bolygatták meg a lelőhelyet, a D-i szentélyfal és a diadalív D-i szárának csatlakozásánál egy 120 cm hosszú, 80 cm széles, 80 cm mély, É–D irányú gödröt ásva. A kidobott földben emberi csontmaradványokat találtunk.

Az október 27-én végzett hitelesítés során a gödröt kitisztítottuk, oldalfalait függőlegesre vágtuk, a gödröt határoló falazatokat letakarítottuk, majd a K-i falról metszetrajzot, a területről pedig felületi rajzot, valamint fényképeket készítettünk.

A tisztítás során előkerült a D-i szentélyfal és a diadalív habarcsba rakott törtekőből épített alapozási kiugrása, mely 25–30 cm széles volt és 58 cm mélyen látott napvilágot. A diadalív alapozási kiugrása lépcsőzetes: az alapozási kiugrás közvetlenül a szentélyfal mellett csupán 20–25 cm széles, teteje 33 cm mélységben van. Átlag 65 cm-es mélységben az alapozási kiugrás már 40 cm széles. A falazatok és az alapozások egyértelműen kötésben állnak egymással.

A metszetfalak megtisztítása során kiderült, hogy a felszínen húzódó 5 cm vastag homokréteg és a 79 cm mélyen mutatkozó, bolygatatlanak tűnő sárgásbarna agyag között három, egyaránt köves, habarcsos anyagú réteg húzódik, melyek közül a középső csupán annyiban különbözik a másik kettőtől, hogy az apróbb kövek alkotják, s a törmelékben humuszos föld is megfigyelhető. A rétegek enyhén esnek É felé. A metszetfalban 55 cm-es mélységben egy kisgyermek csontvázának maradványait figyeltük meg – ezt bolygatták meg a kincskeresők.

Az árokból – néhány további, bolygatott emberi csonttól eltekintve – semmiféle leletanyag nem került elő.

SIMON ZOLTÁN

306. Mártély határa

(Csongrád megye) Ő, Sza, Kk, Kú

A Nabucco gázvezeték Csongrád és Bács-Kiskun megyét érintő nyomvonalszakaszára készítendő örökségvédelmi hatástanulmányhoz kapcsolódó terepbejárásokat 2009. december 7. és 2010. május 25. között végeztük. A beruházás a két megye területén áthaladva összesen 23 település közigazgatási területén valósul majd meg, a tervezett 177 km hosszú nyomvonal mindkét oldalát 100-100 m szélességben vizsgáltuk. A terepi felderítés időpontjában a külterületi szakasz meghatározó részét (kb. 21%-át) már sűrű vetés borította, nagyjából hasonló arányban (kb. 19%) fordult elő erdő, rét, legelő, ill. gazzal fedett terület, melyeken szintén nem lehetett terepi kutatást végezni. Összességében a külterületi szakasznak mindössze 60%-a bizonyult terepbejárásra alkalmasnak.

A Mártély külterületén végzett munka során egy, korábbról már ismert lelőhelyet (*Szentesi-útféle-dűlő*, KÖH 38535) érintettünk és egy új lelőhelyet (*Barattys I.*, 74445) találtunk. A terepbejárás során őskori, szarmata, késő középkori és kora újkori leleteket gyűjtöttünk.

Munkatársak: Sósuti Kornél régész; Weisz Attila geodéta; Molnár Zsolt, Császi Dávid geodéziai asszisztensek; Alács Attila, Rózsa Gábor, Kovács Sándor technikusok.

PARDITKA GYÖRGYI

307. Mába, Koromszó (KÖH 23172)

(Baranya megye) Kk

A lelőhelyen 2010 június–júliusában és októberében folytattuk a 2009-ben megkezdett tervátást. A munka során befejeztük a 2007-ben kitűzött szelvények feltárását, dokumentálását és további 8 szelvényt nyitottunk K–Ny-i irányban, a 2007-es szelvénytárhoz merőlegesen.

A templom főhajójában és a kolostorudvar területén 23 temetkezést tártunk fel. A halottakat háton, K–Ny irányban temették el, karjaikat a medencén egymásra rakták, vagy a test mellé fektették, ill. egyes esetekben az egyik kart könyékben hajlítva a kézfejet a szívtájékra helyezték. A templomban lévő síroknál mindenhol